Διεθνής Εταιρεία Φίλων Νίκου Καζαντζάκη

SYNTHESIS

ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ

Σκίτσο Τάκη Καλμούχου, 1929

Η αγωνία μου έγκειται σε τούτο: ακατάπαυτα ν' αγωνίζομαι της θέσης τούτης και της αντίθεσης να βρω τη Σύνθεση.
Νίκος Καζαντζάκης, Αίγινα, 12/2/1944

Νο 71, Αύγουστος 2026

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

- Κύριο άρθρο.
-Διεθνές Επιστημονικό Συνέδριο «Ευρωπαϊκοί Δρόμοι».
-Επιθεώρηση «Η Κρητική ματιά», τεύχος 53-Δεκέμβριος 2026.
-Μαραθώνιος ανάγνωσης της *Οδύσσειας* στα ελληνικά.
-Εκδηλώσεις.
-Τέχνες.
-Ο Καζαντζάκης στην Πολωνία.
-Δημοσιεύσεις στον ελληνικό τύπο.
-Κείμενο του Καζαντζάκη για τον Άγιο Φραγκίσκο
-Εις μνήμην

Κύριο άρθρο

Το σημαντικότερο γεγονός της χρονιάς είναι αναμφίβολα το συνέδριο που διοργανώνει τον Οκτώβριο ο σύλλογος «Ευρωπαϊκοί Δρόμοι του Νίκου Καζαντζάκη». Η μεγάλη συμμετοχή, που έχει ήδη ανακοινωθεί, δείχνει το ενδιαφέρον των ερευνητών για το έργο του συγγραφέα μας. Στο παρόν ενημερωτικό δελτίο γίνεται, επίσης, αναφορά στην ολοκλήρωση του μαραθώνιου ανάγνωσης της *Οδύσσειας*, καθώς και στο νέο τεύχος του περιοδικού «Le Regard crétois» (Η Κρητική ματιά), με το ανανεωμένο εξώφυλλό του. Ακολουθούν οι δραστηριότητες των μελών της ΔΕΦΝΚ και των φίλων της, καθώς και ένα εξαιρετικό κείμενο του Νίκου Καζαντζάκη για τον Άγιο Φραγκίσκο.

ΔΙΕΘΝΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΜΕ ΘΕΜΑ: «ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΙ ΔΡΟΜΟΙ ΤΟΥ ΝΙΚΟΥ ΚΑΖΑΝΤΖΑΚΗ: ΑΠΟ ΤΟ ΗΡΑΚΛΕΙΟ ΤΟΥ ΧΘΕΣ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ ΤΟΥ ΣΗΜΕΡΑ ΚΑΙ ΤΟΥ ΑΥΡΙΟ»

Στο τελευταίο τεύχος του «Synthesis» αναφερθήκαμε στην αναγνώριση του συλλόγου «Ευρωπαϊκοί Δρόμοι του Νίκου Καζαντζάκη» από το Πρωτοδικείο Ηρακλείου. Η Γενική Συνέλευση του συλλόγου για την εκλογή Διοικητικού Συμβουλίου και Εξελεγκτικής Επιτροπής πραγματοποιήθηκε στις *17 Μαΐου 2026* και εξέλεξε το Διοικητικό Συμβούλιο, το οποίο συγκροτήθηκε ως εξής: Πρόεδρος, Στασινάκης Γεώργιος (Ελβετία)· Αντιπρόεδρος και Εκτελεστική Διευθύντρια, Αικατερίνη Ζωγραφιστού (Ελλάδα)· Γενική Γραμματέας, Σοφία Νταλαμπέκη (Ελλάδα)· Ταμίας, Εμμανουήλ Ζαχαριουδάκης (Ελλάδα). Μέλη, Ανδρέας Μεταξάς (Ελλάδα), Υπεύθυνος Δημοσίων Σχέσεων σε Ευρώπη και Ελλάδα· Μαρία Ζαχαριάκη (Ελλάδα), Ειδική Γραμματέας· Georg Miltiades Gstrein (Αυστρία), Υπεύθυνος Τύπου, Επικοινωνίας και δράσεων σε Κεντρική και Ανατολική Ευρώπη· Νικόλαος Παπαροϊδάμης (Γαλλία), Υπεύθυνος Παιδείας, Έρευνας και δράσεων στη Δυτική Ευρώπη· Liza Karimyan (Αρμενία), Υπεύθυνη δράσεων στις χώρες του Καυκάσου (Γεωργία, Αρμενία, Αζερμπαϊτζάν). Αναπληρωματικά μέλη: Edith-Adriana Uncu (Ρουμανία) και Αθανάσιος Καλαμάτας (Ελλάδα). Το Δ.Σ. όρισε την Edith-Adriana Uncu υπεύθυνη για τις δράσεις στα Βαλκάνια και τον Αθανάσιο Καλαμάτα υπεύθυνο για θέματα Παιδείας στην Ελλάδα. Στη θέση της Επιστημονικής Συμβούλου ορίστηκε η ομότιμη καθηγήτρια του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου κ. Ιωάννα Σπηλιοπούλου. Ονομάστηκε, επίσης, ο Γεώργιος Μαγκλής (Βέλγιο) Ειδικός Σύμβουλος σε οικονομικά και πολιτιστικά θέματα που αφορούν τις Διαδρομές. Εξελεγκτική Επιτροπή: Πρόεδρος, Σπύρος Ντζουροπάνος (Ελλάδα). Μέλη: Ηλιάνα Ζιώγα (Ελλάδα) και Rivera Castillo Mauro (Ισπανία).

Η Γενική Συνέλευση αποφάσισε τη διοργάνωση Υβριδικού Συνεδρίου *από τις 22 έως τις 25 Οκτωβρίου 2026* στο Επιμελητήριο Ηρακλείου, με θέμα: « Ευρωπαϊκοί Δρόμοι του Νίκου Καζαντζάκη: Από το Ηράκλειο του χθες στην Ευρώπη του σήμερα και του αύριο». Σύμφωνα με τα δεδομένα που ίσχυαν ως τις 30 Αυγούστου, αιγίδα στο συνέδριο έδωσαν η έδρα της UNESCO στο Ιόνιο Πανεπιστήμιο (Κέρκυρα), το Διατμηματικό Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών «Μάνατζμεντ & Τεχνολογίες στην Πολιτιστική Κληρονομιά» του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου, οι Δήμοι Ηρακλείου και Αρχανών-Αστερουσίων (Κρήτη), η Διεθνής Εταιρεία Φίλων Νίκου Καζαντζάκη και το Μουσείο Καζαντζάκη. Στόχος του συνεδρίου είναι να μελετηθεί η ευρωπαϊκή διάσταση της σκέψης και του έργου του μεγάλου Κρητικού, μέσα από νέες αναγνώσεις και ερμηνευτικές προσεγγίσεις υπό το πρίσμα σύγχρονων θεωρητικών και διεπιστημονικών εργαλείων. Σε συνάφεια με τις προτεραιότητες του Προγράμματος Πολιτιστικών Διαδρομών του Συμβουλίου της Ευρώπης, στόχος είναι η ευρωπαϊκή και διεπιστημονική προσέγγιση του καζαντζακικού έργου και η ανάδειξη της διαχρονικότητάς του σε σχέση με ζητήματα πολιτιστικής ταυτότητας, ελευθερίας, ετερότητας, βιωσιμότητας και καινοτομίας. Το οριστικό πρόγραμμα θα δημοσιευθεί τον επόμενο μήνα. Θα περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, κατάλογο των χορηγών και των εισηγητών. Ένα εκτενές αφιέρωμα στο συνέδριο θα δημοσιευθεί στο τεύχος Δεκεμβρίου 2026 της «Κρητικής ματιάς».

Το συνέδριο συγκέντρωσε το έντονο ενδιαφέρον μελετητών και επιστημόνων από διαφορετικές χώρες και πανεπιστημιακά ιδρύματα. Συμμετέχουν συνολικά 83 εισηγητές με 66 εισηγήσεις από 20 χώρες. που καλύπτουν πλήρως το θεματικό πεδίο του συνεδρίου. Οι εισηγητές ανά χώρα και κατ' αλφαβητική σειρά είναι: **Αρμενία:** Καριμιάν Λίζα, **Αυστραλία**: Μελισσινάκη Χρυσούλα, **Αυστρία**: Gstrein Georg, **Βέλγιο:** Κουλουμπαρίτσης Λάμπρος, Μαγκλής Γεώργιος, **Βουλγαρία**: Simonova-Grozdeva Velichka, **Γαλλία:** Γιόκαρης Ηλίας, Παπαροϊδάμης Νίκος, Glykos Allain, Schwendemann Jean Claude, **Γερμανία:** Seiffert Hans-Ulrich, **Ελβετία**: Tzanos-Pahlisch Rozmi, **Ελλάδα:** Αβραμίδου Έλενα, Αναστασιάδου Μαριάνθη, Ανδρόνογλου Ιωάννης, Αποστόλου Μαριάννα, Βαγενά Ακριβή, Βασιλειάδη Παρασκευή, Βεργετάκη-Πειρασμάκη Αικατερίνη, Βλάχος Φώτης, Γουσόπουλος Σωτήριος, Γουσοπούλου Ζωή, Δάλλα Γεωργία, Δεδιλιάρης Αλέξανδρος, Δετοράκη Μαρίνα, Δρακούλη Αθανασία, Δρίτσας Γεώργιος, Ζαχαριουδάκης Εμμανουήλ Ι., Ζιώγα Ηλιάνα, Ζωγραφιστού Αικατερίνη, Καγκελάρης Νίκος, Κακούρου-Χρόνη Γεωργία, Καλαϊτζάκης Κωνσταντίνος, Καλαμάτας Αθανάσιος Ι., Καλλιαντέρη Φωτεινή, Καλογερόπουλος Κλεομένης, Κατσαραπίδης Σπύρος, Κάτσιος Ιωάννης, Κοκκινίδη Εύα, Κόκορης Δημήτρης, Κυριακάκη Άννα, Κυριακοπούλου Χριστίνα-Παναγιώτα, Λυγεράκης Μανώλης,

Μαλκίδης Θεοφάνης, Μανθάκου Ιωάννα, Μαρκάτη Αγάθη, Νικολόπουλος Αντώνης (Solούρ), Νταλαμπέκη Σοφία, Ντζουροπάνος Σπύρος, Παναγιώτου Κυριάκος, Παπαϊωάννου-Βουτσά Ευανθία, Παπακωσταντινίδης Λεωνίδας, Πατσάκης Φιλήμονας, Πέττας Κωνσταντίνος, Πούλιος Απόστολος, Σπηλιοπούλου Ιωάννα, Σπόκος Βασίλειος, Σταθογιάννης Ιωάννης, Ταλιγκάρου-Γιαλίδου Αγγελική, Τσάτσαρης Ανδρέας, Τσιρίγκας Σπυρίδων, Τσουλάκου Μαρία, Χατζηαποστόλου Μαρία, Χρυσός Νίκος, Ψιλόπουλος Διονύσιος, **Ισπανία:** Rivera Mauro, **Κάτω Χώρες:** Groen Basilius J., **Κίνα:** Fang Tongxin, **Νότια Αφρική**: Πιπερίδου-Τριανταφύλλου Μαριλένα, **Ουζμπεκιστάν:** Bobokalonov Odilchoh Ostonovich, Bobokalonov Ramazon Rajabovich, Istamovna Adizova Obodon, Hafizovna Xamidova Muborak, **Ουκρανία**: Malakhiti Andrii, Snigovska Oksana, **Πολωνία**: Bzinkowski Michał, **Ρουμανία:** Uncu Edith-Adriana, **Σερβία:** Popović Dragana Tkalac, **Τυνησία:** Haddad Chadia, **Φινλανδία:** Berki Eleni, Valtanen Juri-Petri, Canas-Bajo Jose.

LE REGARDCRETOIS, ΗΚΡΗΤΙΚΗΜΑΤΙΑ, THE CRETAN GAZE, LA MIRADA CRETENSE

Το ετήσιο περιοδικό μας, που εκδίδεται ανελλιπώς από το 1990 στα αγγλικά, ισπανικά, γαλλικά και ελληνικά, έχει ως στόχο να διατηρεί ζωντανό το ενδιαφέρον για το έργο του Νίκου Καζαντζάκη και να διευρύνει την απήχησή του, μέσα από αδημοσίευτα ή ελάχιστα γνωστά κείμενα του συγγραφέα, μελέτες, μαρτυρίες και βιβλιογραφικές αναφορές. Σας προσκαλούμε να συμβάλετε στη διάδοση του περιοδικού «Le Regard crétois» (Η Κρητική ματιά), γνωρίζοντάς το σε φίλους και συναδέλφους σας, καθώς και σε βιβλιοθήκες, πανεπιστήμια και σχολεία. Για περισσότερες πληροφορίες, παρακαλούμε να επικοινωνήσετε μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου στη διεύθυνση: secretary.siank.gr@gmail.com. Σας υπενθυμίζουμε ότι το περιοδικό εκδίδεται επίσης σε ψηφιακή μορφή. Οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να ανατρέξουν στο ηλεκτρονικό ταχυδρομείο: le.regard.cretois.siank@gmail.com. Το επόμενο τεύχος θα κυκλοφορήσει με νέο εξώφυλλο και θα περιλαμβάνει την παρουσίαση ενός νεανικού έργου του Καζαντζάκη, μελέτες, βιβλιοκρισίες, καθώς και ένα αφιέρωμα στο συνέδριο του Οκτωβρίου 2026.

Περιεχόμενα τεύχους 53 – Δεκέμβριος 2026

Μυθιστόρημα του Νίκου Καζαντζάκη

Κατερίνα Ζωγραφιστού: *Σπασμένες ψυχές*, παρουσίαση και αποσπάσματα (ελληνικά, περίληψη στα γαλλικά, αγγλικά και ισπανικά).

Μελέτες και έρευνες

Λάμπρος Κουλουμπαρίτσης: *Τα ερωτήματα που εγείρει η πολιτική εξέλιξη του Νίκου Καζαντζάκη* (στα γαλλικά, περίληψη στις άλλες γλώσσες).

Απόστολος Πούλιος: *Οι απόψεις του Νίκου Καζαντζάκη για τη γλώσσα των δημοτικιστών άλλων 7 χωρών: Ιταλίας, Ισπανίας, Γερμανίας, Αγγλίας, Γαλλίας, Ρωσίας και Κίνας* (στα ελληνικά, περίληψη στις άλλες γλώσσες).

Morton P. Levitt : *Όμηρος, Τζόυς, Καζαντζάκης : Μοντερνισμός και επική παράδοση* (στα αγγλικά, περίληψη στις άλλες γλώσσες).

Δημήτρης Στεφανάκης: *Νίκος Καζαντζάκης, Γιόχαν Σεμπάστιαν Μπαχ. Ο Τελευταίος πειρασμός και το κατά Ματθαίον Πάθος* (στα ισπανικά, περίληψη στις άλλες γλώσσες).

Βιβλιοκριτικές

Πρόσφατες δημοσιεύσεις

Συνέδριο: « Ευρωπαϊκοί Δρόμοι του Νίκου Καζαντζάκη: από το Ηράκλειο του χθες στην Ευρώπη του σήμερα και του αύριο»

ΜΑΡΑΘΩΝΙΟΣ ΑΝΑΓΝΩΣΗΣ ΤΗΣ ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ ΣΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ

Διοργανώθηκε με πρωτοβουλία της Σοφίας Νταλαμπέκη, Γενικής Γραμματέα και Ειδικής Συμβούλου για τα σύγχρονα μέσα επικοινωνίας της ΔΕΦΝΚ. Ξεκίνησε στις 18 Φεβρουαρίου 2024 και ολοκληρώθηκε στις 23 Μαΐου 2026. Στα προηγούμενα τεύχη του «Synthesis» έχουμε αναφερθεί στην εξέλιξή της, η οποία γνώρισε πραγματική επιτυχία, ιδιαίτερα μεταξύ των νεαρών μαθητών. Οι συμμετέχοντες έλαβαν ειδικό δίπλωμα συμμετοχής. Για να συνεχιστεί ο προβληματισμός και η συζήτηση γύρω από αυτό το σημαντικό επικό ποίημα, η ΔΕΦΝΚ σχεδιάζει τη διοργάνωση διεθνούς συνεδρίου το 2028. Ευχαριστούμε και συγχαίρουμε όλους τους συμμετέχοντες, καθώς και την οργανωτική ομάδα: Κατερίνα Ζωγραφιστού, Κυριάκο Παναγιώτου, Νίκο Χρυσό, Βάντα Παπαϊωάννου-Βουτσά και Σοφία Νταλαμπέκη.

ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ

Παγκόσμια Λέσχη Ανάγνωσης

29 Νοεμβρίου2026

Η Κατερίνα Ζωγραφιστού θα συντονίσει αυτή τη φθινοπωρινή λέσχη με θέμα: «Από τον βιωμένο χώρο στον αφηγηματικό τόπο: Το Παρίσι στις *Σπασμένες ψυχές* του Νίκου Καζαντζάκη».

Λογοτεχνικά καφενεία

23 Σεπτεμβρίου 2026

Θα πραγματοποιηθεί με αφορμή το βιβλίο της Ιωάννας Κατζούνη «Ροΐδης–Καζαντζάκης», με τη συγγραφέα και τον Σήφη Μιχελογιάννη, πρώην Πρόεδρο του Παραρτήματος Ελλάδας της ΔΕΦΝΚ και επίτιμο μέλος της ΔΕΦΝΚ.

2 Οκτωβρίου 2026

Ο Basilius J. (Bert) Groen, Επισκέπτης Καθηγητής στο Ποντιφικό Ινστιτούτο Ανατολικών Σπουδών της Ρώμης παρουσίασε το βιβλίο του «Struggle for Freedom, Nikos Kazantzaki and Greek Orthodoxy». Την εκδήλωση θα συντονίσει η Έλενα Αβραμίδου.

8 Νοεμβρίου 2026

Το βιβλίο του Γιώργου Στασινάκη «Ο Καζαντζάκης μεταξύ Ευρώπης και Ανατολής» θα παρουσιαστεί στα γαλλικά και ελληνικά. Θα συντονίσει η Κατερίνα Ζωγραφιστού.

11 Νοεμβρίου 2026

Έλλη Λαμπρίδη: «Καπνός ήταν». Η σχέση της με τον Καζαντζάκη. Συντονίστρια η Γιολάντα Χατζή, συγγραφέας.

16 Δεκεμβρίου 2026

Για το βιβλίο του Γιώργου Βλάχου, Διδάκτορα Φιλολογίας του Πανεπιστημίου Κύπρου: «Το ταξίδι και η θεογνωστική άσκηση στα ονειρικά και φιλοσοφικά κείμενα του Καζαντζάκη», θα μιλήσουν η Λίλια Τσούβα, φιλόλογος και συγγραφέας, και ο Ιωάννης Δημητρακάκης, αναπληρωτής καθηγητής Νεοελληνικής Φιλολογίας στο Πανεπιστήμιο Κρήτης.

Άλλες εκδηλώσεις

Βέλγιο, Βρυξέλλες 18 Σεπτεμβρίου 2026. Το Παράρτημα Βελγίου της ΔΕΦΝΚ, σε συνεργασία με τις εκδόσεις Διόπτρα, διοργανώνει μια βραδιά με τον συγγραφέα Πάνο Δημάκη, ο οποίος θα μιλήσει για την Οδύσεια της μετάφρασης του έργου του Νίκου Καζαντζάκη και για το μυθιστόρημά του «Ο ήλιος με τα μάτια των λιονταριών». Στην εκδήλωση θα συμμετάσχουν οι: Νίκος Στάγιος, Μιχάλης Παπαδάκης, Μαρία Καραχάλιου, Ιωάννα Κατσαγιώνη και Θάνος Παγούτσος. Στόχος της εκδήλωσης είναι η δημιουργία διαλόγου ανάμεσα στη λογοτεχνία, τη γλώσσα και τον πολιτισμό, αναδεικνύοντας τόσο την παγκόσμια πορεία του έργου του μεγάλου Κρητικού όσο και τον ρόλο της μετάφρασης ως γέφυρας ανάμεσα στους λαούς και τους πολιτισμούς.

Χιλή, Σαντιάγκο, Αύγουστος 2026. Κατά τη διάρκεια ενός ταξιδιού της στη χώρα αυτή, η Έλενα Αβραμίδου συναντήθηκε με τον Didier Castillo, διακεκριμένο καθηγητή και μεταφραστή στα ισπανικά πολλών έργων του Καζαντζάκη. Κατά τη συνάντησή τους, πληροφορήθηκε ότι ο φίλος μας διάβασε, μέσω Zoom, πέρυσι και συνεχίζει και φέτος να παρουσιάζει σε διάφορες χώρες της Λατινικής Αμερικής την *Οδύσεια* του Νίκου Καζαντζάκη, την οποία έχει μεταφράσει στα ισπανικά.

Ελλάδα, Άβδηρα Ξάνθης, Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης, 28 Αυγούστου 2026. «Όταν ο Μίκης Θεοδωράκης συνάντησε τον Καζαντζάκη» με τον ηθοποιό Γρηγόρη Βαλτινό. Η εκδήλωση τέθηκε υπό την αιγίδα της ΔΕΦΝΚ. Χαιρετισμό για τη ΔΕΦΝΚ απηύθυνε το μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου Βάντα Παπαϊωάννου-Βουτσά.

Ηράκλειο, 6 Σεπτεμβρίου 2026. Γενική Συνέλευση για εκλογή νέου Διοικητικού Συμβουλίου στο Παράρτημα Ελλάδας.

Κομοτηνή, Ροδόπης, 15 Σεπτεμβρίου 2026. Στο Μέγαρο Μουσικής Κομοτηνής θα πραγματοποιηθεί η εκδήλωση: «Γνωρίζοντας τον Κόσουκε Φούκουντα· τον Ιάπωνα νεοελληνιστή και μεταφραστή του Καζαντζάκη και της σύγχρονης νεοελληνικής λογοτεχνίας» από τη Στέγη Πολιτισμού ΑΜΘ και τον «Παρατηρητής της Θράκης», υπό την αιγίδα της Αντιδημαρχίας Πολιτισμού και Νέας Γενιάς του Δήμου Κομοτηνής. Τη σημαντική συνεισφορά του κ. Φούκουντα στη διάδοση του έργου του παγκόσμιου Έλληνα, του Ν. Καζαντζάκη, στην Ιαπωνία μέσω των μεταφράσεών του, θα παρουσιάσει η Βάντα Παπαϊωάννου-Βουτσά, μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου Παραρτήματος Ελλάδας της ΔΕΦΝΚ.

*Στούπα, Μεσσηνίας, 25-27 Σεπτεμβρίου 2026.*Φεστιβάλ «Στα ίχνη του Καζαντζάκη και του Ζορμπά: γη, άνθρωπος και ελευθερία στη Μάνη του Καζαντζάκη». Θα συμμετέχουν η Δρ Γεωργία Κακούρου-Χρόνη, μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου του Παραρτήματος Ελλάδας της ΔΕΦΝΚ και η Μακλένα Νίκα, Πρόεδρος του Παραρτήματος Αλβανίας της ΔΕΦΝΚ, με θέμα «Η διαχρονική επικαιρότητα του Νίκου Καζαντζάκη». Πρώτη παρουσίαση του βιβλίου της Κατερίνας Εξαρχουλέα-Γεωργιλέα «Νίκος Καζαντζάκης και Γιώργης Ζορμπάς: αυθεντικές μαρτυρίες».

Σητεία, Κρήτης :5-6 Δεκεμβρίου 2026. Ημερίδες αφιερωμένες στη γραφή, τη μνήμη, τη δημιουργία και τον άνθρωπο που διοργανώνονται από τις Εκδόσεις Ραδάμανθυς. Μία από τις ημερίδες θα είναι αφιερωμένη στο θέμα: «Νίκος Καζαντζάκης: Ατενίζοντας την Άβυσσο. Η σκέψη του, η λογοτεχνία και οι σύγχρονες αναγνώσεις του έργου του». Θα συμμετάσχουν ως ομιλητές οι: Γιώργος Αγγελάκης, Μιχάλης Γιαννακάκης, Χαράλαμπος Μαγουλάς και Χρήστος Τσαντής. Η ΔΕΦΝΚ έχει θέσει την εκδήλωση υπό την αιγίδα της.

Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής, Βοστώνη, Μαλιώτειο Πολιτιστικό Κέντρο, 23 Οκτωβρίου 2026, και Νέα Υόρκη, *27 Οκτωβρίου 2026, Queens College*. Με την υποστήριξη της ΔΕΦΝΚ ο Τάκης Χρυσικάκος θα παρουσιάσει έναν *δραματοποιημένο μονόλογο* βασισμένο στην *Αναφορά στον Γκρέκο.* Οι εκδηλώσεις πραγματοποιούνται με την υποστήριξη των εκδόσεων Διόπτρα.

Γαλλία. Ο Thaddée Meurant συνέχισε με επιτυχία τις παραστάσεις του θεατρικού του έργου «Δεν έχω ακόμη ολοκληρώσει την Οδύσσειά μου» (διαβάστε τη μαρτυρία του στην ενότητα «Τέχνες» του ενημερωτικού δελτίου). Έχουν προγραμματιστεί αρκετές παραστάσεις τους επόμενους μήνες στη Γαλλία και την Ελλάδα.

Ελβετία. Το Παράρτημα πραγματοποίησε τη Γενική του Συνέλευση στη Γενεύη στις *27 Ιουνίου 2026.* Εξέλεξε νέο Διοικητικό Συμβούλιο, με την εξής σύνθεση: Rozmi Tzanos-Pahlisch, Πρόεδρος (Γενεύη)·Joanna von Bourg, Γραμματέας (Γενεύη)· Ιωάννης Αλεξάκης, Ταμίας και υπεύθυνος της ΔΕΦΝΚ για τη γερμανόφωνη Ελβετία· Μαρία Αργυρίου, υπεύθυνη της ΔΕΦΝΚ για την ιταλόφωνη Ελβετία. *Γενεύη, 16 Νοεμβρίου 2026.* Προσκεκλημένος από τον σύλλογο «Ελληνοελβετική Φιλία Jean-Gabriel Eynard», ο Γιώργος Στασινάκης θα παρουσιάσει το τελευταίο του βιβλίο «Nikos Kazantzaki (1883-1957) entre l Europe et l' Orient », (Ο Νίκος Καζαντζάκης [1883-1957] μεταξύ Ευρώπης και Ανατολής) (L'Harmattan, Παρίσι, 2026) και θα δώσει διάλεξη με θέμα την επικαιρότητα του έργου του Καζαντζάκη. *Γενεύη, 30 Νοεμβρίου 2026*. Η πρόεδρος του Παραρτήματος θα δώσει διάλεξη με θέμα «Χόρχε Λουίς Μπόρχες και Νίκος Καζαντζάκης».

ΤΕΧΝΕΣ

Η Εθνική Λυρική Σκηνή της Ελλάδας θα δώσει στις *15 Οκτωβρίου 2026*, για πρώτη φορά στο Carnegie Hall της Νέας Υόρκης, μια μοναδική συναυλία, η οποία θα περιλαμβάνει έργα Ελλήνων συνθετών εμπνευσμένα από τα γραπτά του Νίκου Καζαντζάκη. Η εκδήλωση τελεί υπό την αιγίδα της Ιεράς Αρχιεπισκοπής Αμερικής της Ελληνορθόδοξης Εκκλησίας. Η Εταιρεία μας υποστηρίζει αυτή τη σημαντική πολιτιστική εκδήλωση.

Ηράκλειο, Συνέδριο, από 22 έως 25 Οκτωβρίου 2026. Στο πλαίσιο αυτής της διοργάνωσης ο Ιωάννης Σταθογιάννης, εικαστικός, θα εκθέσει ένα γλυπτό από πορσελάνη με ενθέσεις χρυσού, σε μορφή μαξιλαριού, με τίτλο «Το ταξίδι της ψυχής» εμπνευσμένο από την *Αναφορά στον Γκρέκο* του Νίκου Καζαντζάκη.

Αναφερθήκαμε στο «Synthesis» στο θεατρικό έργο του Thaddée Meurant. Είχε την καλοσύνη να μας αποστείλει το παρακάτω σημείωμα.

«Πριν από τρία χρόνια, χάρη στην καθηγήτριά μου των Αρχαίων Ελληνικών, μέλος της ΔΕΦΝΚ, Hélène Bourillon, είχα την τύχη να γνωρίσω το έργο του Νίκου Καζαντζάκη. Εκείνη, άλλωστε, μου έδωσε την ιδέα να συμμετάσχω στον διαγωνισμό που διοργάνωσε η ΔΕΦΝΚ. Ήταν, πάνω απ' όλα, μια ευκαιρία να ανακαλύψω αυτόν τον κορυφαίο συγγραφέα του νεοελληνικού πολιτισμού, με την τόσο ιδιαίτερη σκέψη, που με συγκίνησε αμέσως. Για αρκετές εβδομάδες, βυθίστηκα στη βιογραφία και στα έργα του, ανακαλύπτοντας μια σύνθετη προσωπικότητα. Ο Καζαντζάκης μου φάνηκε αφενός ένας άνθρωπος που δεν φοβάται την περιθωριοποίηση, αμφισβητώντας αδιάκοπα τις καθιερωμένες κοινωνικές πεποιθήσεις και θέτοντας την ελευθερία πάνω απ' όλα και αφετέρου, ένας άνθρωπος με ενεργή παρουσία στον κόσμο και βαθιά ανθρώπινο ενδιαφέρον, που συμμερίζεται τους ανθρώπους και ενδιαφέρεται για όσα τους συγκινούν και τους κινητοποιούν, χωρίς να παραγνωρίζω τη δράση του στην Κοινωνία των Εθνών και την UNESCO. Το κρητικό πνεύμα διάχυτο σε όλο του το έργο που του προσδίδει έναν αέρα ελευθερίας και ανεξαρτησίας και η αυθεντική ατμόσφαιρα της ζωής στο χωριό με άγγιξε ιδιαίτερα, καθώς μου θύμισε το πνεύμα της Κορσικής, το οποίο γνωρίζω καλά. Ύστερα από τις πρώτες εβδομάδες γνωριμίας με το έργο του, μου φάνηκε φυσικό να αφιερώσω σε αυτόν τον συγγραφέα ένα φιλόδοξο έργο, καθώς η σκέψη του με ενέπνεε και θα ήταν κρίμα να μην την αναπτύξω σε όλο της το εύρος. Έτσι, επέλεξα να γράψω ένα θεατρικό έργο και, πιο συγκεκριμένα, μια τραγωδία που θα συνδύαζε την Οδύσεια του Ομήρου με την *Οδύσεια* του Καζαντζάκη. Η συγγραφή διήρκεσε τρεις μήνες. Το κύριο ζητούμενο σε αυτό το διάστημα ήταν να μετατρέψω μια σύνθετη φιλοσοφική σκέψη σε θεατρική πλοκή. Χάρη, όμως, στη ΔΕΦΝΚ, η ιστορία δεν τελείωσε με την ολοκλήρωση της συγγραφής. Για το πρώτο βραβείο που απέσπασα, είχα την ευκαιρία να προσκληθώ στην Κρήτη, όπου η αγάπη μου για τον Καζαντζάκη κατάφερε να γίνει πιο βαθιά μέσα από πολύτιμες συναντήσεις. Θα θυμάμαι για πάντα αυτό το ταξίδι, το οποίο είναι άρρηκτα συνδεδεμένο στη μνήμη μου με το όνομα του Νίκου Καζαντζάκη και με τη συγγραφή του θεατρικού έργου. Ευχαριστώ και πάλι από καρδιάς τη ΔΕΦΝΚ για αυτή την απίστευτη εμπειρία!

ΤΟ ΕΡΓΟ ΤΟΥ ΚΑΖΑΝΤΖΑΚΗ ΣΤΗΝ ΠΟΛΩΝΙΑ

Ο Michał Bzinkowski, καθηγητής Ελληνικής Φιλολογίας στο Πανεπιστήμιο της Κρακοβίας και υπεύθυνος της ΔΕΦΝΚ στην Πολωνία, παρουσιάζει την πορεία και τις προοπτικές του έργου του μεγάλου Κρητικού στη χώρα του. Μέχρι σήμερα, το έργο του Νίκου Καζαντζάκη ήταν γνωστό στην Πολωνία κυρίως χάρη στο μυθιστόρημα *Βίος και πολιτεία του Αλέξη Ζορμπά* (στα πολωνικά, Ο Έλληνας Ζορμπάς), το οποίο μεταφράστηκε από τον Νίκο Χατζηνικολάου (1935–2009). Η πρώτη έκδοση κυκλοφόρησε το 1971. Έως το 1989, το μυθιστόρημα είχε εκδοθεί έξι φορές. Επανεκδόθηκε το 1996 και αρκετές ακόμη φορές μετέπειτα. Το 2021 κυκλοφόρησε μια νέα μετάφραση, την οποία εκπόνησε ο γνωστός πολύγλωσσος μεταφραστής Ireneusz Kania (1940–2023). Η δεύτερη έκδοση της

μετάφρασης αυτής κυκλοφόρησε το 2025. Ο *Ζορμπάς* είναι το μοναδικό μυθιστόρημα του Καζαντζάκη που έχει μεταφραστεί στα πολωνικά απευθείας από τα ελληνικά. Άλλα μυθιστορήματά του εκδόθηκαν στην Πολωνία κυρίως μέσω της γαλλικής γλώσσας: *Ο Χριστός ξανασταυρώνεται* (πρώτη έκδοση το 1958 και επανεκδόσεις το 1978 και το 1992), *Καπετάν Μιχάλης* (1960) και *Ο φτωχούλης του Θεού* (πρώτη έκδοση το 1962 και δεύτερη το 2012). Από την αγγλική γλώσσα μεταφράστηκαν τα έργα *Ο τελευταίος πειρασμός* (1992) και η *Αναφορά στον Γκρέκο* (2012). Από τα ελληνικά στα πολωνικά μεταφράστηκαν επίσης το φιλοσοφικό δοκίμιο *Ασκητική: Salvatores Dei*, από την Ewa T. Szyler (1993), καθώς και επιλεγμένα ταξιδιωτικά κείμενα από τη σειρά *Ταξιδεύοντας*, τα οποία δημοσιεύτηκαν σε λογοτεχνικά περιοδικά και μεταφράστηκαν από τον Michał Bzinkowski και τη Rita Winiarska κατά τα έτη 2017, 2018 και 2019. Φέτος, χάρη στην πρωτοβουλία του εκδοτικού οίκου Materia, από το Πόζναν, ο οποίος ανήκει στον εκδοτικό όμιλο Nowa Baśń, κυκλοφόρησε για πρώτη φορά στα πολωνικά απευθείας από τα ελληνικά το μυθιστόρημα *Ο τελευταίος πειρασμός*, σε μετάφραση του Przemysław Kordos. Στο επόμενο έτος αναμένεται να εκδοθούν τα μυθιστορήματα *Ο Χριστός ξανασταυρώνεται* και *Καπετάν Μιχάλης*, σε μετάφραση του Michał Bzinkowski, καθώς και *Ο φτωχούλης του Θεού*, σε μετάφραση της Rita Winiarska.

ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΕΙΣ ΣΤΟΝ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΤΥΠΟ

Σε συνέντευξή του στα ελληνικά, που δημοσιεύτηκε στην αθηναϊκή εβδομαδιαία εφημερίδα «Πρώτο Θέμα» στις 21 Απριλίου 2026, ο κ. Takaki Nemoto, διπλωμάτης στην Πρεσβεία της Ιαπωνίας στην Ελλάδα, αναφερόμενος στο βιβλίο του Καζαντζάκη *Ταξιδεύοντας Ιαπωνία*, δήλωσε: «Φεύγοντας από τη χώρα μας, ο Καζαντζάκης είπε ότι είχε συγκρατήσει δύο λέξεις: σακουρά και κοκορό, δηλαδή ανθισμένη κερασιά και καρδιά, και πως ο ίδιος είχε μπει βαθιά στις καρδιές μας».

Ο Σωκράτης Αργύρης αναλύει το θέμα «Η διαλεκτική του νόστου: από τον Όμηρο στον Καζαντζάκη», σε άρθρο του που δημοσιεύτηκε στην εφημερίδα του Ηρακλείου Νέα Κρήτη, στις 3 Μαρτίου 2026. Σημειώνει ότι: «Το ζήτημα δεν είναι απλώς να εξετάσουμε πώς αλλάζει ο Οδυσσέας από τον Όμηρο στον Καζαντζάκη, αλλά πώς μετασχηματίζεται η ίδια η έννοια του νόστου. Από την επιστροφή στην πατρική εστία περνάμε στην άρνηση κάθε οριστικής κατάληξης· από την αποκατάσταση της τάξης, στην αιώνια περιπλάνηση της συνείδησης».

Ο Βασίλης Αδραχτάς, Θεολόγος και πρώην Πρόεδρος του Παραρτήματος της ΔΕΦΝΚ στο Σίδνεϊ, σε εκτενή συνέντευξή του στο ελληνικό εβδομαδιαίο περιοδικό «Βημagazino», αναφέρεται, μεταξύ άλλων, στον Καζαντζάκη, χαρακτηρίζοντάς τον «συγγραφέα με παγκόσμια ακτινοβολία και τον πιο θρησκευόμενο από τους Έλληνες συγγραφείς, ενώ υπογραμμίζει και τη σημασία του έργου του».

Ο δημοσιογράφος Μάριος Πλωρίτης περιγράφει την τελευταία συνάντησή του με τον Νίκο Καζαντζάκη στην Αντίμπ. Η συνέντευξη δημοσιεύτηκε στην αθηναϊκή εφημερίδα «Ελευθερία» και αναδημοσιεύτηκε στην κρητική εφημερίδα Πατρίς, στις 23 Αυγούστου 2026. Ο δημοσιογράφος επισημαίνει την απλότητα του συγγραφέα και τη διαρκή αγάπη του για την Ελλάδα, ενώ, αναφερόμενος σε όσους τον αντιπολιτεύονταν, παραθέτει τα ίδια του τα λόγια: «Γιατί φωνάζουν; Εγώ δεν ζήτησα τίποτα, δεν θέλησα να πάρω τίποτα από κανέναν…»

ΚΕΙΜΕΝΟ ΤΟΥ ΝΙΚΟΥ ΚΑΖΑΝΤΖΑΚΗ

Άγιος Φραγκίσκος της Ασίζης (απόσπασμα από τις «Συνομιλίες Καζαντζάκη - Σιπριό», εκδόσεις Καστανιώτη, 1990).

Στο βιβλίο μου ο «Φτωχούλης του Θεού» θέλησα να κάνω τη σύνθεση του πανηγυρικού και της γεωγραφίας. Η προσωπικότητα του άγιου Φραγκίσκου της Ασίζης πάντα με συγκινούσε βαθιά. Πριν από τρία χρόνια, πέρασα ένα φραγκισκανικό φθινόπωρο στην Ασίζη. Έκανα περιπάτους μόνος μου στον δρόμο, πάνω από την άγια κοιλάδα της Ουμβρίας, και κοίταζα τη γη να απλώνεται μακάρια. Είχε πράξει το καθήκον της. Είχε δώσει σιτάρι στους ανθρώπους, κριθάρι στους γαϊδάρους. Είχε κρεμάσει καρπούς γεμάτους μέλι και είχε ρίζει φως στα αμπέλια και στις συκιές. Είχε πραγματοποιήσει την πλούσια φθινοπωρινή συγκομιδή που είχε υποσχεθεί στους ανθρώπους. Μια μέρα, ενώ περπατούσα, συνάντησα τον Γιόργκενσεν, τον συγγραφέα μιας διάσημης βιογραφίας του άγιου Φραγκίσκου. «Αγαπάτε τον άγιο Φραγκίσκο», με ρώτησε, «γιατί;» «Για δύο λόγους», του απάντησα, «ήταν ποιητής, ένας από τους μεγαλύτερους ποιητές της πρώιμης Αναγέννησης. Είχε ακούσει, ακόμα και από τα ταπεινότερα πλάσματα, αυτό το αθάνατο που έχουν στα μύχια της ψυχής τους: τη μελωδία». Ο Γιόργκενσεν σιωπούσε. Εγώ συνέχισα: «Κυρίως τον αγαπώ, γιατί η ψυχή μου, μέσω της ασκητικής, της αγάπης, νίκησε την ύλη. Αυτό που οι άνθρωποι το λένε πραγματικότητα, την πείνα, το κρύο, την αρρώστια, την καταφρόνηση, την ασχήμια, κατόρθωσε να τα μετατρέψει σε αληθινό και χαρούμενο όνειρο. Τη φιλοσοφική λίθο που αναζητούσαν οι αλχημιστές του καιρού του, ο άγιος Φραγκίσκος, τη βρήκε στην καρδιά του. Ο άγιος Φραγκίσκος είναι για μένα ο μεγάλος στρατηγός που οδηγεί τους ανθρώπους στη νίκη». «Ποια νίκη;» «Τη μετατροπή της ύλης σε πνεύμα». «Δεν είναι αρκετό», ψιθύρισε ο Γιόργκενσεν. «Προσπαθήστε να εμβαθύνετε». Και πάλι σιώπησε. Ακολούθησα τη συμβουλή του. Άρχισα να εμβαθύνω στα ανθρώπινά του θαύματα. Μια βιογραφία βασισμένη στην ιστορική και μυθική παράδοση δεν με ικανοποιούσε. Ένιωθα την ανάγκη να αναδημιουργήσω μέσα μου τον άγιο και να ανακαλέσω τη ζωή του στα μύχια της ψυχής μου. Να βρω, μέσα από τις αλήθειες και τους μύθους, που τον περιβάλλουν, τον δικό μου άγιο Φραγκίσκο της Ασίζης, που θα μπορούσε να μου δώσει τη βεβαιότητα. Τη δική μου βεβαιότητα. Αυτή η διήγηση βγήκε μονοκοντυλιά, μέσα σε οδυνηρές για μένα συνθήκες. Ήμουν βαριά άρρωστος και ένιωσα την ανάγκη να αποτρέψω το πνεύμα μου από τον θάνατο και να το προσηλώσω σε έναν αθλητή που νίκησε το θάνατο …. Πίστεψα ότι μέσα στο παραλήρημα του πυρετού μου είδα τον άγιο Φραγκίσκο να πλησιάζει στο κρεβάτι μου και να σκύβει χαμογελώντας επάνω από το πρόσωπό μου. Κατάλαβα. Ένιωθα βαθιά ευγνωμοσύνη προς αυτό τον άνθρωπο που προσέτρεξε σε μένα, χωρίς μάλιστα να αντιληφθώ ότι εγώ ήμουν που τον είχα καλέσει. Μόλις ανάρρωσα λίγο από αυτή την ασθένεια, βιάστηκα να υπαγορεύσω στη γυναίκα μου τον αγώνα χωρίς οίκτο και τη μεγάλη νίκη του φτωχού Φραγκίσκου. Ήθελα να τον ευχαριστήσω που προσέτρεξε να με βοηθήσει. Το επαναλαμβάνω: Είναι ο δικός μου άγιος Φραγκίσκος, ο άγιος Φραγκίσκος της Ασίζης, όπως τον είδα στις νύχτες αϋπνίας μου. Μεταφέρω τα λόγια που πρόφερε, του αποδίδω κι άλλα λόγια που δεν αναφέρονται στον μύθο, αλλά θα μπορούσε να τα έχει πει, γιατί είναι, ελπίζω, εμπνευσμένα από την τρυφερότητά του και την αγάπη του για τα πλάσματα. Προσπάθησα να χαλιναγωγήσω τη φαντασία μου και δεν άφησα παρά την καρδιά μου να επέμβει. Δεν ενδιαφερόμουν καθόλου για τη λογοτεχνία γράφοντας αυτό το βιβλίο, ούτε για την ψυχολογική ανάλυση. Τα μόνα συναισθήματα που ένιωθα ήταν να παρευρεθώ στον αγώνα ενός ανθρώπινου όντος που προσπαθεί με μανία να σκαρφαλώσει σε ένα κατακόρυφο βουνό, ενώ τα πόδια του και τα χέρια του είναι ματωμένα. Θέλησα να δείξω ότι στην ανθρώπινη ψυχή υπάρχουν μεγάλες ανυποψίαστες, δυνάμεις, τις οποίες από τεμπελιά, από δειλία, από έλλειψη ιδανικού δεν χρησιμοποιούμε και τις αφήνουμε να κοιμούνται ή να χάνονται.

ΕΓΓΡΑΦΕΙΤΕ ΣΤΗ ΔΕΦΝΚ

Θα λαμβάνετε κάθε τέσσερις μήνες το ενημερωτικό δελτίο «Synthesis», το οποίο εκδίδεται σε πολλές γλώσσες, ώστε να ενημερώνεστε καλύτερα για τις δραστηριότητές μας. Παράλληλα, θα προσφέρετε ηθική και οικονομική στήριξη στην Εταιρεία. Για περισσότερες πληροφορίες, παρακαλούμε, να επικοινωνήσετε με τη Σοφία Νταλαμπέκη, γενική γραμματέα της ΔΕΦΝΚ, στη διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου: secretary.siank.gr@gmail.om

ΕΙΣ ΜΝΗΜΗΝ

Με θλίψη πληροφορηθήκαμε την αποδημία του καθηγητή Πάνου Ραζή (Κύπρος). Εκφράζουμε τα ειλικρινή μας συλλυπητήρια στους οικείους του.

© SYNTHESIS, ενημερωτικό δελτίο

Εκδίδεται από το Διοικητικό Συμβούλιο της ΔΕΦΝΚ, διεθνούς ανεξάρτητου πολιτιστικού μη κερδοσκοπικού σωματείου. Κατάθεση νόμιμου αντιτύπου του τεύχους 71, Αύγουστος 2026.ISSN 1764-6103 Διευθύντρια έκδοσης: Yvette Renoux-Herbert (Paris). Επικοινωνία: P. O. Box 1009, GR-71001 Ηράκλειο, Κρήτης, Ελλάδα. Prix : 2 ευρώ